

24.6.2010

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά 1667/2009, του Walter Grytzik, γερμανικής ιθαγένειας, εξ ονόματος του Günter Modlinger, σχετικά με παραβίαση της οδηγίας 2003/8/EK του Συμβουλίου (ευεργέτημα πενίας σε διασυνοριακές διαφορές)

1. Περίληψη της αναφοράς

Ο δικηγόρος που εκπροσωπεί τον πελάτη του, στο πλαίσιο νομικής διαφοράς σχετικά με ιδιοκτησία στη νήσο Ibiza, διατείνεται ότι η Ισπανία παραβιάζει την οδηγία 2003/8/EK του Συμβουλίου για βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη επί διασυνοριακών διαφορών μέσω της θέσπισης στοιχειωδών κανόνων σχετικά με το ευεργέτημα πενίας στις διαφορές αυτές. **Το αίτημα χορήγησης ευεργετήματος πενίας για τα έξοδα μετακίνησης προκειμένου ο πελάτης του να παρουσιαστεί στο δικαστήριο απορρίφθηκε, εσφαλμένα κατά την άποψη του δικηγόρου.**

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 24 Φεβρουαρίου 2010. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 202, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 24 Ιουνίου 2010.

Η αναφορά

Ο αναφέρων, γερμανός δικηγόρος, περιγράφει μια νομική διαφορά στην Ίμπιζα. Είχε ζητήσει, εξ ονόματος του πελάτη του, να χορηγήσει το πρωτοδικείο της Ίμπιζα στον πελάτη του ευεργέτημα πενίας για αξίωση αποζημίωσης για μια επένδυση σε ακίνητη περιουσία.

Το πρωτοδικείο είχε ζητήσει τη διεξαγωγή ακροαματικής διαδικασίας στην Ίμπιζα για την εξέταση του εν λόγω αιτήματος και επισήμανε στην κλήτευση ότι τυχόν απουσία του

διαδίκου από την ακρόαση θα εκλαμβάνονταν ως απόσυρση της προσφυγής. Ο αναφέρων προσέφυγε κατά της απαίτησης αυτής και ζήτησε να καταβληθούν στον πελάτη του τα έξοδα μετακίνησης εκ των προτέρων ή να απαλλαγεί ο πελάτης του από την υποχρέωση να πρέπει να παρουσιαστεί αυτοπροσώπως. Η εξέλιξη της προσφυγής αυτής δεν συμπεριλήφθηκε στην αναφορά. Ο ενάγων δεν παρουσιάστηκε στο δικαστήριο για την ακρόαση. Μέσω απόφασης της 10ης Απριλίου 2007, το δικαστήριο έκρινε ότι η προσφυγή αποσύρθηκε.

Ο αναφέρων ισχυρίζεται ότι η απόφαση του ισπανικού δικαστηρίου δεν συμμορφώνεται με την οδηγία 2003/8/EK του Συμβουλίου (ευεργέτημα πενίας σε διασυννοριακές διαφορές).

Οι παρατηρήσεις της Επιτροπής

Η Επιτροπή δεν διαθέτει εξουσία παρέμβασης σε μεμονωμένες υποθέσεις παραβίασης δικαιωμάτων, εκτός εάν υπάρχει ένδειξη παραβίασης του δικαιού της Ένωσης από κράτος μέλος ή κρατικό φορέα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εγκρίνει ειδικούς κανόνες προκειμένου να προωθήσει την εφαρμογή της αρχής της παροχής ευεργετήματος πενίας σε διασυννοριακές διαφορές, σε όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους, εφόσον το ευεργέτημα αυτό είναι αναγκαίο για να εξασφαλισθεί αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Οι κανόνες αυτοί ορίζονται στην οδηγία 2003/8/EK του Συμβουλίου της 27ης Ιανουαρίου 2003 για βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη επί διασυννοριακών διαφορών μέσω της θέσπισης στοιχειωδών κοινών κανόνων σχετικά με το ευεργέτημα πενίας στις διαφορές αυτές. Ωστόσο, η οδηγία ορίζει μόνο συγκεκριμένα ελάχιστα κοινά πρότυπα σχετικά με το ευεργέτημα πενίας στις διαφορές αυτές. Όπου η οδηγία δεν προβλέπει συγκεκριμένους κανονισμούς, οι αστικές διαδικασίες σχετικά με το ευεργέτημα πενίας εξακολουθούν να εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων των εθνικών αρχών.

Η οδηγία δεν προβλέπει λεπτομερείς κανόνες για την επεξεργασία ενός αιτήματος χορήγησης ευεργετήματος πενίας. Η οδηγία διέπει αποκλειστικά τις καταστάσεις που αφορούν συγκεκριμένα διασυννοριακά ζητήματα, δηλαδή προβλέπει κανόνες σχετικά με την υποβολή και τη διαβίβαση αιτημάτων ευεργετήματος πενίας (άρθρο 13 της οδηγίας) ή σχετικά με τις αρμόδιες αρχές και τη γλώσσα (άρθρο 14). Το άρθρο 15 της οδηγίας προβλέπει ορισμένους ελάχιστους κανόνες σχετικά με την εξέταση των αιτήσεων ευεργετήματος πενίας. Ωστόσο, το άρθρο δεν προβλέπει λεπτομερείς κανονισμούς σχετικά με την εξέταση των αιτήσεων ευεργετήματος πενίας.

Επιπλέον, το άρθρο 7 της οδηγίας δεν εφαρμόζεται στην εξέταση των αιτημάτων. Η διαδικασία για τη χορήγηση ευεργετήματος πενίας ρυθμίζεται αποκλειστικά στο κεφάλαιο IV (άρθρα 12 και εξής) της οδηγίας. Συνεπώς, το άρθρο 7 της οδηγίας αφορά αποκλειστικά τα έξοδα που πρέπει να καλυφθούν όταν χορηγείται ευεργέτημα πενίας, όχι όταν το δικαστήριο εξετάζει νομικές διαδικασίες για να αποφασίσει επί αιτήματος σχετικού με τη χορήγηση ευεργετήματος πενίας. Συνεπώς, για τις αστικές διαδικασίες σχετικά με τη χορήγηση ευεργετήματος πενίας ισχύει το εθνικό δίκαιο (πρβ. *MüKo-Rauscher*, ZPO, § 1076, ένδειξη περιθωρίου 3· *Zöller-Geimer*, ZPO, § 1976, ένδειξη περιθωρίου 4).

Η αιτιολογική σκέψη 19 της οδηγίας αναφέρει ότι «Κατά την εξέταση του κατά πόσον είναι αναγκαία η φυσική παρουσία ενός προσώπου στο δικαστήριο, τα δικαστήρια κράτους μέλους

θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλα τα πλεονεκτήματα των δυνατοτήτων που προσφέρει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1206/2001 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, για τη συνεργασία μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών για τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις.» Ωστόσο, ούτε τα άρθρα 12 και εξής ούτε το άρθρο 7 της οδηγίας προβλέπουν κανονισμούς σχετικά με την απαλλαγή ενός διαδίκου από την υποχρέωση να παρίσταται αυτοπροσώπως σε ακροαματική διαδικασία. Τέλος, κανένα από τα άρθρα αυτά δεν προβλέπει κανονισμούς σχετικά με την ανάγκη εκ των προτέρων καταβολής χρημάτων στον αιτούντα.

Εάν ο αναφέρων πιστεύει ότι έχουν παραβιαστεί τα δικαιώματά του στην εν λόγω υπόθεση, συνιστάται να ζητήσει αποκατάσταση σε εθνικό επίπεδο μέσω των ισπανικών δικαστηρίων.

Συμπέρασμα

Καθώς το ζήτημα που εγείρει η αναφορά δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/8/ΕΚ του Συμβουλίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν δύναται να παρέμβει εξ ονόματος του αναφέροντος.